

Η ΜΑΣΤΙΞ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

N. ΚΑΤΡΑΜΗΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1873.

6.142

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1892

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

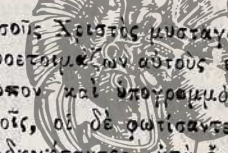
ΑΘΗΝΩΝ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1892

Η ΜΑΣΤΙΕ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

„Οὐδὲν λαμβάνω τὸ φῶς ἡμῶν
„Εμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
„Ὅπως ἴδωσι τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα
„καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα τὸν
„Ὡς ἐν τοῖς Οὐρανοῖς „
(Εὐαγγ. Ματθ. Ε'. 16.)

Ο Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μετανοήσας τοὺς θεί-
ους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ προετοιμασέν αὐτοὺς εἰς τὸ κηρυγμα-
τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου τύπον καὶ ἀπογραμμένον τὴν ἐκείνου
ἁγίαν ζωὴν ἔδειξεν αὐτοῖς, οἱ δὲ φωτισάμενοι τὰ ἔθνη καὶ
εἰς τὴν ἀληθινὴν πίστιν ὁδηγήσαντες αὐτὰ ἔταξαν καὶ θεῖους
καὶ ἱεροὺς κανόνας καθ' οὓς διοικεῖται ἡ ἁγία ἡμῶν ὀρθόδοξος
ἐκκλησία καὶ οἱ ὅποιοι παρὰ πάντων πρέπει νὰ φυλάσσονται
ἀπαράσφαυτα, διότι ἐμμένοντες ἐν αὐτοῖς οἷτε κληρικοὶ καὶ
λαϊκοὶ θέλουσι σωθεῖν καὶ εἰρήνην θέλουσι ἔχειν, ἀπειθοῦντες
δὲ θέλουσι κολασθεῖν καὶ πόλεμον μεταξὺ αὐτῶν αἰδιον θέ-
λουσι ἔχειν καὶ ἀποτίσειν δίκην τὴν προτάρχουσαν τῆς ἀπει-
θείας αὐτῶν.

Ἀκριβεῖς πρὸ πάντων φύλακες τῶν ἁγίων κανόνων ὀφεί-
λουσιν εἶναι οἱ ποιμένες τῆς ἐκκλησίας, διότι αὐτοὶ εἰσὶν ὑπεύ-
θυνοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τῶν πι-
στῶν, αὐτοὶ εἰσὶ τὸ ἄλλας καὶ φέρουσι τύπον Χριστοῦ, διὸ
καὶ οἱ Ἀποστολικοὶ θεῖοι κανόνες πρῶτον περὶ τῶν προσόν-

των τοῦ Ἐπισκόπου ὀρίζουσι, δηλαδή τις χειροτονεῖται ἐπίσκοπος καὶ τίνα τὰ χρέη αὐτοῦ καὶ καθέτης περὶ τῶν ἄλλων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

Μετὰ συντριβῆς καρδίας καὶ θλίψεως ἅμα, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν ὅτι, ἀπάντες ἐξεκλίναμεν ἅμα ἡ χρειώθημεν καὶ ὁ Θεὸς νὰ γίνη ἴλεως ἡμῶν καὶ νὰ σώσῃ ἐκ τῆς περιστοιχούσης ἡμᾶς διαφθορᾶς, ἥτις ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπαυξάνει.

Ποῦ εἶνε ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ἡμῶν ἐκκλησίᾳ ἦτο μία ἁγία καθολικὴ καὶ Ἀποστολική; καὶ οὐδεμία ὑπῆρχεν αἵρεσις, ἀλλὰ καθὼς ὁ ἥλιος λάμπει ἐφ' ἀπάσης τῆς οἰκουμένης, οὕτω καὶ τὸ φῶς τῆς ἀληθινῆς Πίστεως ἡμῶν ἐλαμπε πανταχοῦ καὶ ὅ,τι ἐπίστυον ἐν Εὐρώπῃ τὸ αὐτὸ καὶ ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἐν Ἀφρικῇ καὶ εἰς τὰ περὶ τὰς τῆς οἰκουμένης;

Ἄλλ' οἱμοὶ! σήμερον ἐκυλίσθη ἡμᾶς ἄδουσοι, ἐσχάτης ἀκρολασίας καὶ ἡ ἁγία ἡμῶν ἐκκλησία κατασπαράσσεται ὑπὸ αἵρεσεων, ὑπὸ λύκων ἐνδοκυμένων δόγμα προσβάτων.

Ὁρθόδοξοι καὶ ἡ ὑπεροχὴ, τὰ ἑπάρεις καὶ ἡ ὑπεριρανία, τὸ μῖσος καὶ ἡ ἀποστασί, αὐτὰ καταμαστίζουσι σήμερον τὸ πλῆρωμα τῆς ἁγίας ἡμῶν ἐκκλησίας· αὐτὰ καταστρέφουσι τὸν πλησίον

ὅτε ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς παρεδίδετο ἐκουσίως εἰς τὸν σταυρικὸν θάνατον διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔλεγε τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς·

«Τοῦτο ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.»

Ἄλλ' ἀντὶ τῆς ἀγάπης σήμερον βασιλεύει τὸ μῖσος· ὁ δυνατὸς ἐγκαυχᾶται ἐν τῇ κακίᾳ αὐτοῦ καὶ νομίζει ἐπαινον νὰ καταδυναστεύῃ τὸν ἀσθενῆ μὴ ἐνθυμούμενος ὁ ταλαίπωρος, ὅτι ὑπάρχει βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ κύριος τῶν κυριευόντων ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

Ὁ ποιῶν κρίμα τοῖς ἀδικουμένοις καὶ δίδων τροφὴν τῆς πεινῶσι, ὁ ἀντιτασσόμενος ὑπερηφάνοις.

Οὐδὲ ὁ πρῶτος, οὐδὲ ὁ τελευταῖος εἶνε, ὁ διὰ τὴν δυστυχίαν τῆς Ζακύνθου ἀναξίως ὑψωθείς εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον Νικόλαος Κατραμῆς, ὅς τις ὡς ἄλλος Νέων καὶ Καλιγούλας κατατυραννεῖ τοὺς σεβασμιωτάτους πρεσβυτέρους τῆς Ζακύνθου καὶ διὰ τὰν ὁμότητα αὐτοῦ ἐπωνομασθεῖς *Ὁ μᾶστιξ τῆς Ζακύνθου*.

Μικρὴν τοῦ ἀνδρός βιογραφίαν ἐνταῦθα ἀναφέροντες, θέλομεν ἀποδείξει, ὅτι οὗτος ἐναντίων τῶν Ἱερῶν καὶ θείων κανόνων ἐπισκοπεύει τῆς Ζακύνθου καὶ χρέος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶνε νὰ πέμψῃ ἑξάρχον ἐπίτροπον αὐτῆς, διὰ νὰ ἀνακρίνῃ τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερόμενα στυγερά ἐγκλήματα τοῦ ἀνδρός.

Ὁ Νικόλαος Κατραμῆς ἐγεννήθη ἐν Ζακύνθῳ ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ Διονύσιος ἦτο χωρικός ἐκ πατρὸς τινος οἰκογενείας μαθὼν δὲ τὴν τέχνην χρυσοχόος μετακίετο αὐτὸν εἰς Ζάκυνθον, καὶ διὰ κίβδηλοποιίας ἀπέκτησε πολλὰ χρήματα νυμφευθεὶς (λαθὼν) τὴν Ἀνδρῶν πτωχὴν καὶ ἀσεβὴν γυναῖκα ἀπὸ ἧς ἔλαβεν πολλὰ τέκνα (*) καὶ τέλος τὸν Κατραμῆν καὶ τὸν Νικόλαον, τὸν ὁποῖον ὀκταετὴ ὄντα ἐπέψεν εἰς τὸ Σχολεῖον. Ὁ Νικόλαος ἐκ νηπιότητος αὐτοῦ ἦτο πονηρὰ φύσεως καὶ κακῆς ἔξεως, ἡλικίας δὲ γενομένος διὰ παρακλήσεων καὶ ἐγγυήσεων, ὅτι ὁφεξὶς θέλει ἀλλάξαι διαγωγὴν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἱερὰν Σχολὴν (Seminario) τῆς παριουσοῦς πόλεως Κερκύρας, καὶ μαθητεύσας ἐκεῖ ἐπὶ τρία ἔτη ἀπεβλήθη τῆς σχολῆς διὰ τὴν κακὴν του διαγωγὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας καὶ ἐξήλθεν ἡμιδιδάκτος. Ἐλθὼν εἰς Ζάκυνθον ἐνυμφεῖτο μετὰ τινος νέας ἀγαθῆς καὶ ἐναρέτου, ἣτις ἐπιπλήττουσα αὐτὸν διὰ τὴν ἀπρεπῆ αὐτοῦ διαγωγὴν ἐκτυπήθη μὲ ἄρτον ξηρὸν εἰς τὸ στῆθος καὶ πάσχουσα ἢ δυστυχὴς ἀπὸ φθίσιν καὶ ἀδυνατίου κράσεως οὔσα ἀπεβίωσε. Μετὰ μεγάλων δὲ παρακλήσεων ὁ Νικόλαος εἶχε χειροτονηθῆ Ἱερεὺς

(*) Βέβαιον ὅτι οἱ Ἀναγνώσται μᾶς ἐννοῦν ἀπορρογόμεν νὰ ἐξηγηθῶμεν σαφέστερα . . .

ἐν Ζακύνθῳ ὑπὸ τοῦ μακαρίου τῇ λήξει ἀοιδήμου Μητροπολίτου Νικολάου Κοκκίνη ἐκρέτου Ἀρχιερέως τοῦ ὁποίου τὴν στέφανον ἐθρόνησε καὶ θάβηται ἡ Ζάκυνθος, διὰ τὴν ὄντως ἁγίαν αὐτοῦ ζωὴν.

Ὁ Νικόλαος Κατράμης μετέλθεν τὸν διδάσκαλον εἰς Ζάκυνθον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐπιλήψιμον διαγωγὴν του καὶ ὡς διαφθορῆς τῆς Νεολαίας Ζακύνθου ἐπαύθη τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλείου καὶ τῆς Ἐκλαμπροτάτης Γερουσίας τὸ 1854.

Μὴ δυνάμενος ὁ Νικόλαος νὰ ζήσῃ ἐν Ζακύνθῳ διὰ τὴν αἰσχρὴν του διαγωγὴν κατὰ τὸ 1864 ἀπῆλθεν εἰς Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας, ὅπου ἔδειξε μεγάλην πονηρίαν, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτησε πολλὰ χρήματα, μὲν αὐτὰ τὰ χρήματα καὶ μὲ ἄλλα τὰ ὅποια εἶχε εἰς Ζάκυνθον κατέβησε νὰ χειροτονηθῇ ἐπίσκοπος τῆς Ζακύνθου διὰ τῆς ἀμαρτίας τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Ἀλλὰ δὲ χειροτονηθὲν ἐνόησεν, ὅτι εἶνε ἐπίσκοπος ὅχι τῆς ὁραίας Ζακύνθου, τῆς ἐλευθερίας ὑπὸ ἐλευθέρων νόμων Πολιτικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν, ἀλλὰ Ἐπίσκοπος τῶν ἀγίων Ναμακέζων καὶ διὰ τοῦτο ὡς ἄλλος Τιχωχὼ Βασιλεὺς αὐτῶν ἤρχησε νὰ καταδικαστοῖται καὶ νὰ καταταρανῇ τοὺς σαβασμιωτάτους Πρεσβυτέρους καὶ Ἱερομονάχους.

Καὶ πρῶτον μὲν τὸν αἰδεσμιωτάτον οἰκονόμον Χαράλαμπον Ρουσιλάτον τὸν Πρωτοσύγγελλον τοῦ Ἀγίου Μητροπολίτου ἀοιδήμου Νικολάου Κοκκίνη, ἐπειδὴ δὲν συγκατετίθετο νὰ ὑπογράψῃ τὰς πρηνόμους ἀποφάσεις τοῦ Νικολάου, οὐ μόνον ἐντὸς τοῦ Νικοῦ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων ἐξυβρίσεν εἰς τὴν κηδεῖαν αὐτῆς Μητρός τοῦ δικηγόρου Στραβοπόδου εἰπὼν πρὸς αὐτὸν «Σιώπα παλιάνθρωπε, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκεῖνος ὁ κοῦφος τὸν ὁποῖον ὑπηρετοῦσες, δὲν εἶμαι ἐγὼ Νικόλαος Κοκκίνης ταραξίας οὕτω τὴν ἡσυχίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ λυπῆτας ἅπαντας τοὺς ἀκολουθούντας τὴν ἐκφοράν, ἀλλὰ καὶ ἔπαυσεν ἐκ τῆς ἐφημερίας τοῦ Ἀγίου Νικολάου Μόλου ἀντινεργῶν εἰς τὸ νὰ εἶνε ψάλτης εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Μητρο-

πόλεως, Πρωτο σύγγελος καὶ μέγας οἰκονόμος τῆς ἐπισκοπῆς·
στερήσας αὐτῷ τῶν μόνων πόρων τοὺς ὁποίους εἶχε πρὸς
τὸ ζῆν.

Ἄλλ' ἔλθωμεν ἤδη νὰ ἐρωτήσωμεν τὸν Κύριον Νικόλαον
Κατραμῆν

« Ποῖος κανὼν τῆς ἐκκλησίας τῷ δίδει τὸ δικαίωμα ὡς
ἐπίσκοπος νὰ ἐξυβρίζη καὶ ἐξουθενῇ ἀπρεπῶς σεβασμιωτάτους
καὶ ἐναρέτους λειτουργοὺς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ τοσούτου
λαοῦ, καὶ ἂν αὐτὸς ἐπίσκοπος ὢν ἐξυβρίζει καὶ ἐξουθενεῖ τὸ
Ἰσρατεῖον ποῖος πλέον ποτὲ θέλει τὸ σεβασθῇ ;

Δὲν εἶνε, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, ὁ αἰδεσιμώτατος οἰκονό-
μος Χαράλαμπος Ρουσελάτος ὅστις, ὅταν ὁ αἰοίδημος Μητρο-
πολίτης Νικόλαος Κοκκίνης ἤθελε νὰ σὲ καθιερώσῃ τῆς Ἱερο-
σύνης διὰ τὴν κακὴν ἐπιλήψιμον διαγωγὴν σου, σὲ ἔσωσε
καὶ διὰ τῶν παρακλήσεων αὐτοῦ καὶ τοῦ τότε Ἀνχιδιακόνου
Κυρίου Ἀντωνίου Χαράτη σὲ ἐσυγχώρησεν ὁ αἰοίδημος Μη-
τροπολίτης ; Ἀνάγνωθι τὴν περὶ τούτου κατὰ σὺν ἀπόφασιν
εὐρισκομένην εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἄγνοεῖς, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, τὸν κανόνα εἰκοστὸν
ἐβδόμον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τὸν οὕτως : « Ἐπίσκοπον...
» τύπτοντα ἁμαρτάνοντας καὶ διὰ τῶν τοιούτων φο-
» βεῖν ἐθέλοντα καθαιρεῖσθαι προστασσομεν » δηλαδή, ὅστις ἐπί-
σκοπος τύπτει ἁμαρτάνοντας πιστοὺς πρέπει νὰ καθαιρεθῇ. Καὶ
ἂν τοὺς ἁμαρτάνοντας πιστοὺς δὲν πρέπει ὁ ἐπίσκοπος νὰ
τύπτῃ ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσεως πόσον μᾶλλον ἄξιος καθαιρέ-
σεως εἶνε ὁ τύπτων ἐπίσκοπος ἀδίκως ἀθώους καὶ μὴ ἁμαρτή-
σαντας εἰς οὐδένα πιστοὺς ;

Ἡ Ἱερὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σύνοδος εἶναι υπεύ-
θυνος περὶ τούτου ἂν σὲ ἀφήσῃ ἀτιμώρητον ἀναμφιβόλως.

Ἡ μήπως νομίζετε, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, ὅτι εἴμεθα εἰς
τὴν ἐπικράτειαν ἐκείνην, ὅπου οἱ ταλαίπωροι Ἱερεῖς εἶνε δοῦ-
λοι καὶ εἴλωτες ἀχρεῖων καὶ βαρβάρων ἐπισκόπων, οἵτινες
μόνην πρόσρησιν ἔχουσι τὸ ἀμωρὲ παπᾶ, ἐλα ἰδῶ, ποῦ εἶνε

τὰ ψάρια; καὶ εἰς ἄλλον ποῦ εἶνε τὰ ὀρτύκια;» καὶ ἀναιτιῶν τοὺς ἐυλοκοπίζουσιν ὡς ἀνδράποδα, διὰ νὰ τοὺς ἀρπάξωσι τὰ χρήματα αὐτῶν.

Δὲν ἐνθυμεῖσθε, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, τὸ εἰς τὸν ὄρθρον τροπῆριον, «Ἐν τῷ ναφῇ ἐστῶτες τῆς δόξης σου, ἐν οὐρανῷ κιστάναι νομίζαμεν. Θεοτόκε Πύλ. ἐπουράνιε ἀνοίξον ἡμῖν τὴν κτήραν τοῦ ἐλέους σου διὰ νὰ ἵσταται μετ' εὐλαθείας εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ; ἢ νομίζετε, ὅτι ἀφοῦ τέλος ἐχειροτονήθητε ἐπίσκοπος, εἶσε κύριος νὰ πράττης ὅ,τι ἐπιθυμεῖς ἀκολουθῶν τὰς φρίσει πονηρὰς ἐξείς σου τὰς ὁποίας ἅπανα ἡ πόλις Ζακύνθου γνωρίζει καὶ βαρέως φέρει τὴν τυραννίαν σου καὶ μὲν οὖν σὺ ἀνέχεται ἀναξίως ὑψωθέντα εἰς τὸν θρόνον τοῦ ἐπισκόπου.

«Ὁ ὀγδοηκοστὸς κανὼν τῶν ἁγίων ἀποστόλων ρητῶς ὀρίζει.

» Τὸν ἐκ φύλης διαγωγῆς, ὃ δίκαιον ἐστὶ... προχειρίζεσθαι ἐπίσκοπον καὶ ὅπως, Κύριε Νικόλαε Κατραμῆ, ἐχειροτονήθης ἐπίσκοπος πρεσβύτερος καὶ αὐτὸν τὸν Ἀποστολικὸν κανὼν, καὶ ἄλλον, τὸν ἐκαστὸν δικαίον ὀρίζοντα αὐτὸς ἐπίσκοπος διὰ χρημάτων τῆς ἀξίας ταύτης ἐμμελῆς γένητο καθαρισθῆναι καὶ ἀνὰ καὶ ὁ χειροτονήσας», πληρώσας εἰς τὴν ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας κυρίαν Μ..... τρεῖς χιλιάδας τάλληρα, διὰ τὴν ἐνεργήσῃ τὴν ὑποψηφιότητά σου καὶ νὰ παραγκωνίσῃ τὸν ἀξιοσιβάστον καὶ εὐπαίδευτον Πανοσιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Κύριον Ἀβέρκιον Λαμπύρην, τὸν ὅποιον ἅπανα ἡ Ζάκυνθος ἐπιθυμεῖ Ἐρχιεπισκόπον τῆς.

Ἀλλὰ μήπως ὁ αἰδεσιμώτατος οἰκονόμος Χαράλαμπος Ρουσελάτος δὲν ἐγένετο θυμὰ αὐτὸς τε καὶ ἡ πολυμελής οἰκογένειά του συγκειμένη ἐκ δώδεκα ψυχῶν τῆς σκληροκαρδίας τοῦ κυρίου Νικολάου Κατραμῆ; καὶ πολλοὶ ἄλλοι αἰδεσιμώτατοι πρεσβύτεροι καὶ πανσιώτατοι ἱερομόναχοι τοὺς ὁποίους χάριν συντομίας παραλείπομεν ν' ἀναφέρωμ ν καὶ οἵτινες ἐκουσίως ἐγκατέλειπον τὴν εἰρήν αὐτῶν πατρίδα καὶ ἐνδιαπύωνται ἐν τῇ ξένῃ διὰ νὰ ἀποφύγωσι τὴν κατ' αὐτῶν ὀργάν τοῦ Κατραμῆ.

Ὁ αἰδεσιμώτατος Ἀντώνιος Περκοπόδης Ἐφημέριος τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἐπαύθη τῆς ἱερουργίας, ὅτι ἐν καὶ ἤμῃς ἔτος ὑπὸ τοῦ κυρίου Νικολάου Κατραμῆ, διότι ὁ ἱερεὺς ἐπέμενε δυνάμει τοῦ ἀνὰ χεῖρας συμβολαίου αὐτοῦ νὰ τελειώσῃ τὸν χρόνον τῆς ἐφημερίας του εἰς τὴν εἰρημένην ἐκκλησίαν, ἣ δὲ παύσης αὐτοῦ ἐγένεν αἰτία νὰ δυστυχῇ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ εἰς δὲ τὸ ἐξωκκλήσιον τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ὁ Κατραμῆς ἐδιώρισεν εὐνοούμενόν του τινὰ ὅπου ἔχει καὶ ἀλλήν ἐφημερίαν τὸν Ἅγιον Γερίσιμον.

Τὸν Πανοσιώτατον Ἱερομόναχον Ἰάκωβον Βεριζάγιχ τὸν διαπρέψαντα ἐπ' ἀρετῇ καὶ ἀγγελικῷ βίῳ ἐν ἁγίῳ Ὄρει καὶ ὡς πνευματικὸς ὁ κύριος Νικόλαος Κατραμῆς ἐσυκοφάντησεν αὐτὸν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς πωλοῦντα φυλακτήρια καὶ δίδοντα βότανα πρὸς τεκομένους καὶ ἡγαγασεν οὕτω αὐτὸν νὰ παραιτήσῃ τὴν ἐφημερίαν τοῦ ἁγίου Λάζαρον ν' ἀναχωρήσῃ τῆς Ζακύνθου.

Τὸν Διοκύνιον Ἱερέα Λογοθέτην, ἐφημέριον τοῦ ἁγίου Λοῦκα, ὁ κύριος Νικόλαος Κατραμῆς, εἰς τὴν καθεὶν τῆς πειρασμοῦ τοῦ κυρίου Κόμητος Καίσαρος Ρώμα ἐξέβαλε καὶ ἠπειλῆσε ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, διότι δὲν εἶχεν ἐξηπλωμένον Τάπητα καὶ ἐπ' αὐτοῦ Πολιτρόνα διὰ νὰ καθίσῃ ὁ Κατραμῆς, ἀλλὰ κάθισμα ἀπλοῦν, τὸ ὅποιον μετὰ θυμοῦ ἀρπάσας τὸ ἔρριψε.

Τὸν Σεβασμιώτατον ἐφημέριον τῆς ὁδηγητρίας καὶ πνευματικὸν κύριον Στυλιανὸν Κεροφίλα ἐξέδωκεν ὁ Κατραμῆς καὶ ἠπειλῆσε νὰ κάμῃ ἀργόν, διότι δὲν ἐπειθε τοὺς ἐνορίτας τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ νὰ προσκαλῶσι τὸν ἐπίσκοπον κύριον Κατραμῆ νὰ κάμῃ μνημόσυνα καὶ γονυκλισίας ἐπὶ τῶν μνημάτων, ἐνῷ οἱ ἐνορίται οὔτε ἤθελον, οὔτε χρήματα εἶχον νὰ πληρώσωσιν εἰς αὐτόν.

Καὶ αὕτη μὲν εἶνε ἡ διαγωγὴ τοῦ κυρίου Νικολάου Κατραμῆ πρὸς τοὺς αἰδεσιμωτάτους Πρεσβυτέρους καὶ Πανοσιωτάτους Ἱερομόναχους τῆς Ζακύνθου μεταχειριζόμενος κατάσκοπον καὶ προδότην τὸν εὐνοούμενόν του ἀγύρτην καὶ λαοπλάνον

Σπυρίδωνα Βεντούρην ἐφημέριον τῆς Ὑπαπαντῆς ὅστις διὰ καταχθονίων σικοφαντιῶν καὶ διαβουλῶν κατέστρεψε πολλοὺς ἰσραεῖς.

Ἦδη ἂν ἐλθωμεν νὰ ἐξετάσωμεν τὴν λοιπὴν διαγωγὴν τοῦ Κατραμῆ.

Ὁ Κύριος Νικόλαος Κατραμῆς δὲν εἶνε σταθερὸς εἰς τὰς θρησκευτικὰς αὐτοῦ δοξασίας, ἀλλ' ὡς ὁ Λούκαρς, ποτὲ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κλίνει καὶ εἶνε ἐπιρρεπὴς εἰς τὸν Καλθινισμόν. Αὐτὸς ποτὲ ἔγραψεν ἐντὸς τοῦ κελλίου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἀγίας Βαρβάρας εἰς τοὺς κήπους βλασφημίας φρικτὰς κατὰ τῆς ἀγίας, διὰ νὰ εὐαρεστήσῃ τοὺς διαμαρτυρουμένους εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὡς τοῦτο εἶνε πασίγνωστον εἰς ἅσας τὴν Ζάκυνθον καὶ ἀνομιμασθῇ παρὰ τῶν συναδελφῶν του τῶν διαμαρτυρουμένων αὐτοῦ. **Ἐξ ὅχου Σύγγραμμα τῆς Ἀγίας Βαρβάρας.**

Εὐχὴς ἔργον εἶνε ὅτι εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος οἱ ἀφορισμοὶ (ἢ τὰ ἐπιτίμια) καθὼς καὶ τὰ διαζύγια ὑπάρχοντα εἰς ἰδιαίτους δικαιοδοσίαν καὶ δὲν εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπισκόπου καθὼς οἱς τὴν Τουρκίαν, ὅπου ἕκαστος Μητροπολίτης ἔχει σημαντικώτατον εἰσόδημα ἀπὸ τοὺς ἀφορισμοὺς καὶ ἀπὸ τὰ διαζύγια καὶ χάριν νοοφίσεως σημαντικῆς χρηματικῆς ποσότητος γίνονται πολλὰ κακουργήματα ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων.

Εἰς μίαν νῆσον τῆς Τουρκίας ὡς μᾶς ἐπληροφόρησε φίλος τις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐκ τῆς Μητροπόλεως ἐξέρχονται πενήντα ἀφορισμοὶ ἐπὶ ψύλλου πηδήματι καὶ δὲν ὑπάρχει οἰκογένεια ἐπὶ τῆς νήσου, ἥτις νὰ μὴν εἶνε αὐτὴ ἀφοριζμένη καὶ πρὸς ἀντεκδίκησιν ὁ ἀφορισμὸς καὶ αὐτὴν τὴν ἀφορίσασιν. Ἐχασα τὴν ὄρνιν μου, θέλω ἐκβάλλει ἀφορισμὸν λέγει ἡ μία κατ' ἐκείνου, ὅστις τὴν ἐκλεψε καὶ ὁ ἀφορισμὸς ἀμέσως ἐκδίδεται ἀρκεῖ μόνον νὰ πληρώσῃ τὸ χρηματικὸν δικαίωμα. Ἐχασα τὰ αὐγά τῆς ὀρνιθόμου, λέγει ἡ ἄλλη, ἀφορισμὸν εὐθὺς νὰ ἐκβάλω.

Ἐάν εἰς τὴν Ζάκυνθον ἤδύνατο ὁ κύριος Νικόλαος Κατραμῆ,

ν' ἀφορίζῃ καὶ νὰ διαζευγύῃ τὰ ἀνδρόγυνα καθὼς εἰς τὴν Τουρκίαν, ὦ! τῇ ἀληθείᾳ περισσόττερα ἐπιτίμια καὶ διαζύγια ἤελλον συμβῆ εἰς Ζάκυνθον ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην νῆσον. Ἀλλ' ὥς δοξάζωμεν τὸν Θεόν! διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ ἀφορισμοὶ καὶ τὰ διαζύγια, δὲν εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπισκόπων καὶ προσέτι ὥς παρακαλέσωμεν τὸν Θεὸν νὰ φωτίσῃ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν διὰ νὰ συντάξῃ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων Ἱερῶν Ἀποστολικῶν κανόνων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν Συνόδων Κώδικα, ἡ Νομοκάνονα πρὸς χρῆσιν τῇ ἁγίας ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Τὸ ἔργον αὐτὸ εἶνε θεάρεστον, διότι αἱ εἰς τὸ πηδάλιον ἐρμηνεύει τοῦ Ζωναρᾶ καὶ λοιπῶν ἐξηγητῶν αἱ πλείσται σοφιστικαὶ καὶ εἰς πολλὰ φθείρουσι καὶ διαστρέφουσι καὶ αὐτὴν τὴν ἀληθῆ ἔνοιαν τοῦ κειμένου τῶν θείων ἀποστολικῶν καὶ συνοδικῶν κανόνων. Αἱ ἐρμηνεῖαι καὶ τὰ σχόλια τὰ εἰς τὸ πηδάλιον ἀναφερόμενα πρὸς ἐξήγησιν τῶν κανόνων ὁμοιῶσι ἀπὸ καὶ ἐπὶ χρυσοῦράν οὐ χιτῶνος ἢ βενετικὰ κτενὲς ἐπὶ τῶν μνημείων τῆς ἀρχαιότητος, τὰ ὅποια πρέπει νὰ κρημνισθῶσι.

Ἐπειτα εἰς τὰς ἐρμηνείας τοῦ Ζωναρᾶ καὶ τῶν λοιπῶν ἐρμηνευτῶν τῶν θείων καὶ Ἱερῶν κανόνων, ὑπάρχουσι καὶ νομικαὶ διατάξεις καὶ ποιναὶ αἱ ὅποια εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν δύναται νὰ ἐσχύσωσι, διότι ἀντίκεινται εἰς ρητὰ καὶ οὐσιώδη καὶ βιωφελῆ ἄρθρα τῆς Πολιτικῆς καὶ Ποινικῆς νομοθεσίας. Τοῦτο ἦτο ἔργον μάλιστα τοῦ κυρίου Ἀνδρέου Μάμουκα τοῦ πολλὰ ἐτη' ἐκτραπέντος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διὰ νὰ τὸ προτείνῃ. Ἀπὸ τὸ Ποτρίαρχεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ὅποῖον ζῇ δι' ἐράνων καὶ δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰ καθήκονα αὐτοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίᾳ ἐξέδα δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν τοιοῦτον ἔργον. Καὶ ταῦτα ἐν παρόδῳ περὶ ἐκκλησιαστικοῦ κώδικος. Ἦδη δὲ ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ κύριον ἡμῶν θέμα παρακχλοῦμεν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐξετάσῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ κυρίου Νικολάου Κατρά-

μη καὶ νὰ ἐπιφέρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀνέγκουσαν ποίησιν πρὸς σωφρονισμόν αὐτοῦ καὶ παραδειγματισμὸν τῶν ἄλλων ἐπισκόπων τῶν ἀρτισκομένων νὰ ἐξυβρίζωσι καὶ ξυλοκοπῶσιν ὡς ἀνδράποδα τοὺς Ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ.

Οἱ ταλαίπωροι πῶς δύνανται νὰ εἰπωσι τὸ « Οὐτὼ λαμψίτω τὸ φῶς ἡμῶν ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἵνα ἴδωσι τὰ καλὰ ὑμῶν ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς; » ἂπου διὰ μυρίων κακουρηγμάτων καταστρέφουσι τὸ πλήρωμα τῆς ἀγίας ἡμῶν ὁδοδόξου ἐκκλησίας;

Εἰς τὸ κύριον Νικόλαον Κατραμῆ ὑπάρχει ἐν μέσῳ, διὰ τὴν ἀποφυγὴν τὴν ἐπικειμένην σὺτῇ τιμωρίαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ παρὰ τῶν Ζακυνθίων, νὰ παραιτηθῇ τῆς ἐπισκοπῆς Ζακύνθου ἐκουσίως ὑπογράφων τὴν παραίτησιν αὐτοῦ ὡς ἐξῆς καὶ πέμπων αὐτὴν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὶν αὐτὴ ἐπιληθῇ τῆς ἀνακρίσεως πρὸς ἀπόδειξιν τῆς αἰσχρᾶς καὶ ἀνοικτεῖς εἰς ἐπίσκοπον διεγνώχης του. (*)

ΣΧΕΔΙΟΝ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ

Οἶδα μὲν οἶδα, Ἄγιε Πάτερ καὶ Θεῖα καὶ Ἱερὰ τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅτι οὐκ ἐξεστὶ τῆς ἀξίως καὶ ὡς δεῖ τοῦ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀντεχομένου ἀξιώματος ἐπισκόπους καὶ κατὰ κανόνας μὲν ποιμένους καὶ διεξάγουσι τὰ λογικὰ τοῦ Χριστοῦ ποίμνιζ, μηδαμῶς δι' ἐπὶ τινι τῶν ἀτόπων καὶ καθαίρεσιν δυναμένων ἐπάγειν καταγινώσκειν ἔνδον φέρουσι τὸ οἰκτεῖον αὐτῶν συνειδὸς παραιτήσεις δίδοναι καὶ προκομίζειν λοβέλλους, καθάπερ οἱ Ἱερεῖς κανόνες διαγορεύουσι, καὶ μάλιστα ὅτε τρίτος τοῦ ἁγίου Κυρίλλου καὶ ἡ πρὸς τὴν ἐν Παμφιλίᾳ σύνοδος ἐπιστολὴ τῆς ἀγίας καὶ οἰκου-

(*) Ἐν ἐναντίᾳ τοῦ ὁποίου περιπτώσει ἐξ ἀνάγκης θὰ προδῶμεν εἰς ἐκτενεστέραν καὶ πλέον ἐμπεριστατομένην ἀφήγησιν τῆς πολιτείας τοῦ ἀναξίου τούτου κληρικοῦ.

μενικῆς τρίτης συνόδου. Εἰ γὰρ καὶ μέγα καὶ φοβερὸν ἀληθῶς
 ὑπάρχει τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρα-
 νίαις δυνάμεσιν, ἀλλ' οὖν τὸν ἅπαξ αὐτὸ ἐγκεχειρισμένον μὴ
 ἀναξίως, μὴ δὲ γοῦν ἐν κατεγνωσμένῳ συνειδότε αὐτὸ διυθί-
 νοντα, τούτου μετ' εὐρωστίας πνευματικῆς ἀντιποιεῖσθαι δεῖ,
 καὶ οἷον ἀνταποδύεσθαι τοῖς πόνοις καὶ ἰδρώτα τὸν ἐμμισθον
 ἤθελον τι ὑπομένειν. Καὶ μὴ ἐξ ἀπραγμοσύνης, ἢ ὀλιγωρίας καὶ
 ὀκνοῦ ἀπαγορεύειν πρὸς τὰς ἐπενηγεμένας φροντίδας καὶ τὰς
 ἀδοκίητος, τοῦ βαθμοῦ περιστάσεις ἥσου καὶ ταῦτά φησιν ἐν τῇ
 προδιαληφθείσῃ ἐπιστολῇ ἡ ἀγία καὶ οἰκουμένη τῇ τρίτῃ σύνοδος.
 Ἐπεὶ δ' ἐγώ, οἶμοι! Ὁ ταπεινὸς Ἐπίσκοπος τῆς Ἀρχιεπισκο-
 πῆς Ζακύνθου Νικόλαος Κατραμῆς ἀναξίως τοῦ τοιοῦτου πεπο-
 λίττυμαι ἐπαγγέλματον καὶ σύνειδα ἐμαυτῷ ἐγκλήμασι τισι
 λάθρα περιπεσώς, ὃν ἂν ἐληλεγμένον τε καὶ πεφωραμένον, πάν-
 τες καθαίρεσιν ἂν ὑπέστην δικαίαν καὶ ἐννοήν. Καὶ ἂν καὶ τοὺς
 πολλοὺς λαοὺς εὐλογος ἂν εἴη αἰτία κανονικῆς παρατήσεως
 τούτου χάριν προλαβὼν ἐκβάλλω ἐμαυτὸν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ
 ἀξιώματος ὅπως διὰ τούτου τὸν θεὸν ἐπισπάσασμαι ἔλεον. Διού
 γὰρ τοῦ Θεοῦ Χρυσοστόμου λέγοντος «Ἐχρῆν τοσαύτην τοῦ
 πράγματος ἔχειν εὐλάβειαν ὥς καὶ κατ' ἀρχὰς ἐκφυγεῖν τὸν
 ὄγκον, καὶ μετὰ τὸ γενέσθαι ἐν αὐτῇ, μὴ περιμένειν τὰς παρ'
 ἐτέρων κρίσεις, εἴποτε συμβαίνει ἀμάρτημα καθαίρεσιν ἱκανὸν ἐρ-
 γάζεσθαι, ἀλλὰ προλαβόντα ἐκβάλλειν ἑαυτὸν τῆς ἀρχῆς. Οὕτω
 μὲν γὰρ καὶ ἔλεον ἐπισπάσασθαι παρὰ Θεοῦ εἰκὸς ἢν τὸ δὲ
 ἀντέχεσθαι παρὰ τὸ πρέπον τῆς ἀξίας, πάσης ἑαυτὸν ἀποστερ-
 γεῖν συγγνώμης ἐστὶ, καὶ μᾶλλον ἐκαίειν τοῦ Θεοῦ τὴν ὀργήν,
 δεύτερον χαλεπώτερον προσθέντα πλημέλημα. (*) Τούτου χάριν
 καγὼ ὑπὸ τοῦ οἰκείου συνειδότος ἐλεγχόμενος καὶ κατακρινόμε-
 νος διὰ τὴν ἐμὴν ἀναξιότητα τοὺς παρ' ἐτέρων οὐ περιμένω
 ἐλέγχους καὶ κατακρίσεις, ἀλλὰ διὰ τῆς παρούσης μου παραι-
 νήσεως παραιτοῦμαι ἐν τ' αὐτῷ καὶ τὴν ἥν περ' ἔλαχον ἐπαρ-

(*) Δογ' περὶ Ἱερωσύνης.

»χίαν μου ταύτην, σὺν αὐτῇ δὲ καὶ τὴν τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίαν
 »καὶ αὐτὸ τὸ τῆς ἐπισκοπῆς ὄνομα ὃ γὰρ μὴ ἄξιός ἐστι προεστάναι
 »θεοῦ θυσιαστηρίου μηδ' αὐτῇ τιμᾶσθαι τῇ τῆς ἐπισκοπῆς κλή-
 »σει ἐστὶν ἄξιος ὡς ὁ γ'. κανὼν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου διακελεύε-
 »ται, ὅθεν εἰς ἔνδειξιν δέδωκα καὶ τὸν παρόντα τῆς πραιτίσεως
 »λίβελλον ὑπογεγραμμένον τῇ ἐμῇ χειρί.

(Νικόλαος Κατραμῆς Ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου)

Πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Μαρτίου 1873.

[Δ. Ι. Β.]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023371

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ